

Лекція 2. Предмет планування. Сутність і структура об'єктів планування в організації

2.1. Предмет планування

Предмет планування - діяльність компанії, яка полягає в прагненні до досягнення основних цілей, відповідних місії компанії. Планування покликане сприяти досягненню цілей компанії.

Об'єктами планування є ресурси і процеси компанії.

Основні ресурси:

- 1) трудові - кваліфікований персонал і некваліфікована робоча сіла;
- 2) матеріальні - сировина і матеріали, інвентар, незавершене виробництво, товари і готова продукція і т.д.;
- 3) основні засоби - будівлі, споруди, машини, обладнання, засоби труда, нематеріальні активи і т.д.;
- 4) інформаційні - інформація для прийняття рішень, для контролю за реалізацій виконання рішень і т.д.;
- 5) фінансові - гроші, фонди, цінні папери і т.д.

Процеси поділяються на бізнес-процеси і проекти.

Бізнес-процес - сукупність різних видів діяльності, в рамках котрої «на вході» використовується один або більше видів ресурсів, і в результаті цієї діяльності «на виході» створюється продукт, що представляє цінність для споживача (М. Хаммер, Д. Чампі).

Види бізнес-процесів:

- 1) основні - спрямовані на зовнішнього споживача;
- 2) допоміжні - спрямовані на внутрішнього споживача;
- 3) управлінські - процеси підготовки та прийняття рішень.

Проект - унікальний процес, що передбачає координоване виконання взаємопов'язаних дій для досягнення певних цілей в умовах временних і ресурсних обмежень. Проекти можуть бути спрямовані на розвитку системи управління; розвиток існуючих бізнесів і створення нового бізнесу.

Об'єкти планування вимірювані в показниках.

Основними запланованими показниками є:

- виручка, частка ринку;
- потоки і залишок грошових коштів;
- фінансовий результат - прибуток / збиток;
- витрати;
- конкурентоспроможність; зміни в продукті, виробництві, розподілі.

2.2. Сутність і необхідність бізнес-планування

Потреба в бізнес-плані виникає при вирішенні таких завдань:

- відкриття нової справи;
- перепрофілювання існуючої фірми, вибір нових видів діяльності;
- підготовка заявок для отримання кредитів;
- обґрунтування пропозицій щодо приватизації державних підприємств.

Під бізнес-плануванням (діловим плануванням) розуміють процес вироблення дій по досягненню цілей фірми (компанії, підприємства).

Основна форма бізнес-планування - складання бізнес-плану. В річний економіці бізнес-план є робочим інструментом і для нових товарів, і для діючих фірм, які використовуються у всіх сферах підприємництва незалежно від масштабів, форми власності та організаційно-правової форми компанії.

Бізнес-план - план розвитку виду бізнесу, заснований на стратегічному аналізі і впливає з стратегічних рішень по виду бізнесу. Стратегічні рошені визначаються цілями бізнесу, які стосуються конкурентоспроможності та бажаного набору видів бізнесу.

Основна мета розробки бізнес-плану - визначити стратегію і необхідні ресурси для досягнення поставлених цілей, інакше, планування господарської діяльності фірми на найближчий і віддалені періоди відповідно до потреб ринку і можливостей отримання необхідних ресурсів.

Інші можливі цілі розробки бізнес-плану: отримання кредиту; залучення інвестицій; визначення стратегічних і тактичних орієнтирів фірми; з'ясування ступеня реальності досягнення намічених результатів; доказу певному колу

осіб доцільність реорганізації роботи вже існуючих фірми або створення нової; переконання співробітників компанії в можливості досягнення якісних або кількісних показників, намічених у проекті.

План бізнесу використовують і як інструмент проведення ділових переговорів.

Основне призначення бізнес-плану:

- опрацювати рішення щодо розвитку кожного виду діяльності;
- скласти план і графік робіт, дій;
- інформувати зацікавлених зовнішніх осіб (наглядова рада, банки, постачальників і т.д.);
- посилити внутрішню комунікацію, отримати підтримку, забезпечити мотивацію на виконання.

При підготовці плану підприємець повинен конкретно вказати, що він хоче отримати від позикодавця або інвестора, і ясно показати, що він готовий віддати.

Поряд з внутрішньо фірмовими функціями бізнес-планування має велике значення при визначенні стратегії планування на макрорівні. Сукупність довгострокових бізнес-планів підприємств може становити інформаційну базу, яка є основою для розробки національної політики планування в рамках державного регулювання економіки.